

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Spomini iz slovenskega Štajerja.

I.

Lepi so kraji, katere Slovéni po Štajerji poseda. Prav ustvarjene za to, da ljudstvo v njem povoljno živi. Narava je bogata. Mogočni gozdi pokrivajo pogorje, na holmih trta rodi, ravnine so žitne kašte in raznovrstno sadje zori v prihladnem mu obnebji; za poljedelstvo v večjeji meri ter živinorejo in sadjerejo, bčelarstvo so pogoji, kakor le mogoče dobri. In zakladi premoga, rud pod zemljo! V takej deželi ljudstvu nij treba kruha stradati. Dobre ceste in železnice preprežajo to ozemlje in trgovini je veliko polje odprto na vse kraje posebno pa z izhodnimi deželami: Tu mora človek dobro živeti. In lepo zidane vaške hiše, skoraj v obče lepe, prostorne hiše v trgih in mestih tu dajo sklepati, da v njih revno ljudstvo ravno ne prebiva. Tu nahajaš trge, proti katerim se mnoga manjša mesta skriti morajo, in vasi, kjer za vsako hišico velik kozolec stoji, znamenje, da se je vsaj nekda kaj v njem razobešati dalo. Velike lepo opravljene cerkve se ti povsod tu predočujejo.

Z visoke goré v te slovenske kraje gledati, kako dobro dé to domačinu! Kako ste lepe ve dolge ravnine, kako ljubki vi vinski holmi, kako veličastne šume Pehorja, Planine in na obrežji Drave proti Koroškej, kako cve-toče ve planjave, se svojimi jablanami in češnjami, pa kako resnobni vi kraji, kjer voziček za vozičkom premog vozari, kjer v tihej noči pred razpelo par minutic množica krepkih mož s krampi in svetilnicami kleči, moleč Boga, da jih varuje nesreče v jami! In kakor

srebrni pasovi se vijó tu Drava, tam Savinja Sava, in nebrojno število manjših vodá! Lepo si, krasno si, ozemlje ljubo slovenskega Štajerja!

In krepko ljudstvo te prijazno pozdravlja v bogatej naravi te zemlje, marljivo je, veselo, gostoljubno je, ker je slovensko! Ali srečno nij! — Na meji biva in z nemškim narodom mu je dotika.

Po sredi skozi to ozemlje vodi glavna črta južne železnice in novi čas, čas parnega stroja in brzjava tu z velikansko močjo mej naše rojake stopa. Kar je srednji vek polsgoma pripravljaj, zahrumelo je najedenkrat s prvim hlaponom, ki je po moči . . . . dirjal ter tihi mir patrijarhalizma pregnal. Ljudje raznih deželá in narodov se bližajo, delo dobi mogočnega pomagalca po sopuhu in novo življenje v vseh razmerah se etablira. Drugačna so zdaj sredstva boja za življenje in prvo ulogo dobi duh človeški. Tu gori na hlaponu stoji slaboten človek in z malo telesno močjo vodi tega orjaka! Tu je človek vse kaj družega, nego voznik s še tako velicim „parizarjem“. In vse kaj družega nego prejšnji čas mora biti človek na vseh stopinjah, ako nehče priti na boben. Veliko več potrebuje, ker več je sam videl uže in v zraku visijo večje potrebe. Večje, intenzivnejše delo in drugačno delo ga čaka, v kojem bi moral vsak biti ón močni človek, ki železnega konja uzda.

Velika modérna zahodno-evropska kultura, dolgo pripravljajoča se v burnih časih srednjega veka, stopa čvrsto mej svet, stare države premetava, ki jej prostora dati nehčejo in druge sili, da vržejo staro obleko raz sebe. In boj mej starim časom, starim mišljenjem,

staro omiko in novim časom, kojega je Lutrova verska in francoska politična prekucija započela, velikanske pomagache, tisk in sopuh ter smodnik imati v svojem spremstvu in največji duhovi dozdanje svetovne omike vodijo krdela. Milijon knjig potuje mej svet in tovarne te železnice stvarjajo drugo mišljenje — spravi z Bogom se, stari čas, ura ti je odtekla v takih razmerah! Boj mej staro in novejšo dobo reformacij je zmirom ljut in pola trpljenja; zmaga začetkoma negotova se nagne s časoma na stran novejše dobe, mišljenje o ljudeh se počasi preminja, nagiblje na stran reformacije; v mlajših je mišljenje novejše dobe, časovnega duha polno in kar nič ne pomaga starejšim ljudem; nj hov čas se nese v grob in joj premaganim!

Kdor nemško zgodovino ter literaturo, kdor nemško obrtnijo, kdor sploh nemško kulturo količkaj pozna, pritrdil bode, da je Nemec bil v tem boji starega in novejšega časa jeden glavnih faktorjev in akopram se je nasproti Francozu ali Angležu včasih bolj mlačno obnašal in kazal, da néma duševnega dela, gibanja, je vendar vzlic svojei flegmi prav močan postal v kulturi. V življenji nemškega naroda je dosti senčnih potez in tudi v modérnej kulturi njegovej, ali jedno se ne da tajiti, mogočen stoji po svojej bogatej omiki sredi Evrope. Avstrijski Nemec ima gledé te moči malo zaslug; bil je pasiven, biti moral bolj pasiven nego nasprotno; bil je z družimi, kakor se Slovani, graničar proti Turkom in drugim, iz Azije v Evropo hrumečim narodom; ali uže začetkoma 19. stoletja nij več pasiven, on sam dela, dela družih Nemcev pa, kulturo

Žitek.

Bolgarska narodna himna.

Vsak narod ima svojo pesen, ki povzdi-guje srce in duh, kadar se zapoje; tako ima tudi bolgarski narod v svojej „Šumi Marica“, katera se dandenes v evropskih časopisih mnogokrat napominja. Prevedena je uže tudi v druge jezike, na nemški preložil jo je v izvirnem metrumu in kolikor mogoče s posnemanjem izvirne rime in poredanja besedi naš rojak prof. Bezenšek na izrečno željo kneza Aleksandra I. Mi jo podajemo svojim bralcem v originalu, samo smo stavili na mesto cirilskih pismenk latinico:

Šumi Marica

Okrvavena,

Plače vdovica

Ljuto ranena

Marš, mars Generala mars,

Raz,¹⁾ dva, tri, mars vojnici!¹⁾ = jeden.

Vojnici mili

Napred da vrvim,

Sè sički¹⁾ sili²⁾Balkan da minem³⁾

Marš, mars itd.

Junaka Donski

Nam je voditelj,

S preporec⁴⁾ LevskiBožd⁵⁾ pobeditelj.

Marš, mars itd.

Viždte despoti

Generalja naš,

Čujte zapejte

Nikolaju mars.

Marš, mars itd.

Vojnici hrabri

Sled nego⁶⁾ letjat¹⁾ = vseni.²⁾ = močmi.³⁾ = prejdemo.⁴⁾ = zastava (prapor).⁵⁾ = bodeš.⁶⁾ = njega.Porjat¹⁾ vzduha²⁾

I gromko vikati:

Marš, mars itd.

S krvav oster meč

Generalja napred

Vzglasja na seč³⁾

Grm, ogenj napred

Marš, mars itd.

Treba niz gora

Zazvoni napred

Urá, urá

Urá, mars napred.

Marš, mars itd.

Slavno da živej

Naš imperator,

Naš imperator

Car (knjaz) Aleksandr!

¹⁾ = parajo (presekaajo).²⁾ = zrak.³⁾ = na vse strani.

druzi Nemcev vodi sem mej svoje in kmalu je prav jak, vsaj nasproti družim narodom mnogojezične Avstrije.

In tudi v Avstriji se bje boj mej staro in novejšo dobo, in tudi tukaj se etablira čas tovarn in železnic, in tú je on, Nemec, „regens chori“. Tu on drugim narodom diktira. Pride mu politična razkosanost minolega časa na pomoč in odvalivši si začasno Magjara, katerega posredno po obrtu in trgovini v roci drži, hoče biti jerob avstrijskega Slovanstva vsaj v svojem obližju. Tu se začne trpek boj Čehov in Slovencev žnjim.

Interesantne strani bode prihodnji kulturni historik napisal o tem boju. Svitle bode strani našel pri Čehih, kateri so s precejšnjo omiko stopali na mejdan z Nemci, tužne pri nas malih Slovencih, katerim je tudi v novejši dobi suknja lakaju minole dobe visela na životu. Nesrečna nam je lega Slovincem. Adrija, jug in iztoč; skozi naše dežele vodi tja tako lepa pot! In morje potrebuje tudi na te strani nemška trgovina, v orijentu je zaslužka veliko za njo in seveda zraven tega lepe pokrajine slovenske! Korist je Nemcem velevala, da doli silijo. In tovarne njihove so tudi za Slovence delale, ker železnica je tako ceno doli privražala vsakovrstno blago.

O tacih razmerah stopa Slovan v boj starega z novejšim časom. Ah, trpel je mnogo, premnogo naš človek v starejši dobi in tu li on je veselo pozdravljal novodobne ideje, zlati mlajši svet; starejše omotil je blesk železnice, blesk tuje prednosti: vozarili so jo gori na Dunaj, vozarili po Nemškem kot trgovci, hodili kot rokodelci okolo in nemškega kvasa je bilo uže toliko iz prejšnje dobe tu v naši domovini in posebno na Štajerskej in Koroškej — in moj Bog, lahko je vzbajal nemški kruh! —

Nij ljudstva na zemlji, ki bi toliko renegatov brojilo, nego Slovensko. Uvidevam to prikazen; moralo je tako priti in nij zloba v ljudeh navadne omike, če poklekavajo pred malikom omikanejše tujine. Kdo ne pozna Schillerjevih besed, katere staremu Atinghausnu govoriti da:

„Z močjo pritiska novo k nam, in staro
Častitljivo umira, drugi časi
Nastopajo, drug rod živi na svetu;
Čemu živim še? . . . .
Moj čas leži pod zemljo . . . .!“

Kaj je novega?

Pravijo, da romarje mora dež močiti, sicer nij prava božja pot. Ne vem ali je to res ali ne, ampak tega se spominjam, da gre kaj rad dež, kadar soldat maršira. Ko sem bil še nekaj let mlajši in za telečnjak bolj navdušen nego zdaj, vem kolikrat sem tacal po grozovitem blatu, samo da sem za muziko šel, če sem bil prav oškropljen do ušes. Da bi bilo le zdaj lepo, kadar naši fantje pridejo v Ljubljano! Dolgo uže nijsem šel gledat soldatov — človek se tega odvadi s časom — ta pot pojedem pa spet, magari če bode tudi blato. To bo semenj! Francoski listi so poročali, kakšne reči so bile v Parizu, ko so se vračali pomiloščeni komunardi. Vsak je hotel biti prvi, jeden odbor hotel prekositi družega, naposled so se prav za res spopadli in zelo huda se je neki godila uredniku „Marzeljese“, ki je bojé obilno trebušen mož. Akopram pri nas sicer, slava Bogu, nij raznih odborov za sprejem, sem vendar preverjen, da bode v Ljubljani še vse drugače

Postavljen v dobo prerojenju časovnega mišljenja, Slovan mej dvema mogočnima sosedoma nij mogel po vsem na lastne noge stopiti, najmenj pa bojevati se uspešno z narodi, kateri so na vsakej postaji železnic, v vsakem trgu, v vsakej vasi svoje rojake kot uradnike, trgovce itd. postavljali.

Močnejši duhovi Slovanstva so v tem času svoje domoljubno delo začeli, menj močni stopili pod prapor bogatina sosedu. — a —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. oktobra.

Adresni odbor državnega zbora je imel minoli četrtek sejo, h kateri so prišli tudi ministri grof Taaffe, Stremayr, baron Korb in Chertek. Centralistiška manjšina v tem odboru je naznanila poseben svoj načrt adrese.

Adresa avtonomistiške stranke in tudi ona ustavoverne je uže po dunajskih novinah objavljena. Prvo prinesemo v prihodnjem listu in tudi o drugej bomo imeli priliko govoriti. Omenjamo za danes samo to, da ustavoverne novine so kar vse raz sebe zaradi adrese avtonomistov, osobito za to, ker jo je izdelal grof Hohenwart.

Češki listi se zelo hudujejo nad **adreso gospodske zbornice**, o kateri pravijo, da hoče prestolni govor popravljati. Tista adresa govori, da so se Čehi z vstopom v državni zbor odrekli svojega prava. To je pa sila in očitna neresnica, ker proti temu govori češki protest, kakor tudi prestolni govor, ki se je izrazil, da se Čehom pusti njihovo prepričanje o državnem pravu, tedaj res Schmerling in Hasner hočeta cesarjeve besede popravljati in češko pravo uničiti s praznimi razlogi. To ima Taaffe od svoje popustljivosti, da mu zdaj ti stari zagrizenci v gospodske zbornici na vse mogoče načine nagajajo. Skoz 18 let se nij noben federalist poklical v gospodsko zbornico, potem imajo lahko oni večino; Taaffe naj bi bil kakih 40 federalistov notri poklical, potem bi centralisti uže bolj oskromno postopali. Sicer je pa anomalija, da taki od vlade imenovani poslanci hočejo vladi nasprotovati; Taaffe kaže pač premalo energije, zato tako delajo z njim.

Vnanje države.

Sad turškega izdajstva se prikazuje. Poroča se namreč iz **Cetinja**, da so Albanci dne 23. t. m. napadli Črnogorce z orožjem mej Oršanico in Veliko. Izid krvavega boja je še neznan. Arnauti se oborožujó zoper Srbijo in Črno goro.

Iz **Belgrada** se poroča 23. t. m., da je tja prišel ameriški zvezni poslanik na Du-

naji, Casson, da se bode dogovarjal s srbsko vlado zaradi osnovanja ameriškega zastopništva v Belgradu in zaradi sklepa trgovinske pogodbe mej zveznimi državami in Srbijo.

Angleži nijso še prestali vse težave in opasnosti z vzetjem Kabula, položenje njih v **Afganistanu** postaje čedalje neprijetniše. Neodvisni rodovi mej Ali-Khelom in Šutargardan-sotesko so še zmirom zbrani in napadajo Angleže, kateri morajo vojakov še več zbirati okolu Kabula in Kurumske doline. Poleg tega se je mej angleškimi vojaki še kolera naseli'a in je sneg zapal. V Kyberkeji soteski čakajo Afganistanci na anglešk transport in na boj se pripravlja vse afganistansko prebivalstvo, katero nikakor nehče, da bi jim Angleži vladarja postavljali, ki bi samo to ime nosil, Angleži pa bi po svoje gospodarili.

Neki sodelavec francoskega lista „Gaulois“ se je pogovarjal z **Gladstone**-jem o obnem položaji. Gladstone je na vsa vprašanja odgovarjal določno in ne z ovinki, kakor je sploh „diplomatska“ navada. Gledé Afganistana, ki bode mogoče da povod vojski mej Rusi in Angleži, je dejal Gladstone, da nobena angleška vlada ne bode delala take pustolovske politike, da bi hotela vojno z Rusijo, katere pa Angleži v obče še prijati ne morejo od nobedne strani. — Zveza nemško-avstrijska je namerjena zoper Rusijo, ali pretirati se ne sme veljave te zveze, kajti knez Bismark je človek, ki brez pomisleka vrže orodje proč, katerega več ne rabi, in baš tako, kakor pusti on na cedilu stranke v nemškem parlamentu, bode pustil na cedilu tudi svojega zaveznika. Dalje je dejal Gladstone o francosko-angleške intervenciji v Egiptu, da obé vladi nijsta pametno ravnali, kajti Turčiji bi se ne smelo dati nazaj pravo, katero se jej je enkrat vzelo, pravo gledé odstavljanja egiptskega kediva; budalost da je bilo to, ker je angleška vlada od egiptskega vicekralja pokupila sveske delnice; Francoska da dobro napreduje. Gladstone je preverjen, da se bode na Angleškem javno mnenje preobrnilo, in da bodo prihodnje volitve liberalno izpale, a ministerstvo Disraeli bode svojim naslednikom zapustilo slabo dedščino.

Dopisi.

Iz Središča 22. oktobra. [Izv. dop.]

„Središka občina je precej premožna“, tako je nekdo omenil v dopisu iz Središča od 28. septembra. Res je tako. Dohodki prese-gajo vsako leto stroške za kakih tisoč forintov; v prejšnjih letih je ostajalo nekda celo po 3000 forintov. To je tako imenovani „kasa-rest“, prebitok po slovenski. Nekdaj nijsmo imeli lepe kase, „kasa-reste“ pa. Pa v starej kasi nij bilo skoraj nikdar vinarja notri, ka-

kakor je bilo v Parizu. Uže vidim v duhu, kako se naši meščani trgajo za ogorele možakarje: tukaj se rukata g. Laschan in mojster Regali za kosmatega frajtarja, tam dva druga prijatelja pestita orjaškega koprola, celo nežni spol se je znebil „prirojene“ svoje krotkosti in dve znani gospé, ki nikoli ne pogledata moškega, brdkemu feldvebeljnu strašno silno na srce govorita, vsaka ga vleče za en škripc, jedna hi, druga hot. Ta revež se mi najbolj smili, lahko si mislim, kako mu je hudó, najrajši bi šel menda z obema. Meni bi se bléz tudi taka godila.

Dva znanca sta se uže ón večer pri vinu zaradi tega zeló sprijela; oba sta hotela regimentstamburja imeti pri večerji in jeden ko je videl, da z drugimi razlogi ne izhaja, je trdil, da je počeščenje kranjskemu polku regimentstamburja „realgerechtsame“ njegove rojstne hiše. On je bil pripravljen dokazati, da je njegov prapraperad gostil kranjskega bandafirarja uže 29. svečana 1231. leta, ko se je naš regiment, ne vem kako se mu je

tacas reklo, po pétéj križarskej vojni vračal iz svete dežele s prvo turško muziko, lavorkami in drugimi „iztočnimi“ posebnostimi. Drugi se je tej trditvi neverno smijal in — skoraj bi se bila sprla prijatelja, par ker skoraj še nikoli nij zajca ujel, se niti ona dva sprla nijsta nego na tisto jezo zvrnila boteljko „pravega francoskega“; družega namreč ne pijeta in prav je da ga ne.

Tudi sicer se po mestu, skrivaj se ve da — jako skrivaj, neprestano delajo priprave. Na tistej novej velikej hiši v staroslavnej Blatnej vasi sem sam, teden dni bo tega, nekaj videl, česar nikakor nijsem mogel takoj uméti. Pod vsakim oknom štrli mala cev iz zidú, kakor so na primer kanoni kukali iz vojnih ladij stare vere; kdor ne vé, kakšne so bile te ladije, naj gre v muzej, tam veleučeni g. Deschmann varuje za naše potomce en tak eksemplar en miniature. Taka nekaka je tedaj tista hiša. Dolgo sem ugibal, kaj bi to bilo, ali nove sorte arhitektonični kiné ali pa celo kak peklenjski stroj. Ko tako premi-

kor so si Središčanje z neko sveto grozo pripovedovali na tibem. „Nu,“ bode kaka modra glava se odrezala, „pa so bili naloženi na obresti.“ Kdor tako govori, temu se pač vidi, da ne sedi v središkem odboru, ki podpiše. Kadar se mu reče: „zdaj tu podpiši“ (račune namreč), ter mej tem še hitro nekoliko poluka, kaj v računu stoji. Na tanko pregledati, tega Bog ne daj! Zakaj, boste pozneje čuli. Klor bi središke račune podpisaval, bi pač znabiti opazil, da od tistih jezer „kasa-resta“ nij nikjer niti novca obresti. Pa v kasi tudi nij bilo nič. To je torej Središčanom lahko po skrbi šlo, „Stara kasa, slaba kasa“, so dejali, „moramo si novo kupiti.“ In res, tam iz B-ča si jo naročé. Lepa je ta kasa, lepa, pa je tudi draga! Nekateri pravijo, da je stala 800 gld., drugi da 1600, ali pa še več, kakor je najboljši središki purgar z vsem svojim premoženjem vred vreden. Pride nova kasa, prenesó jo v mestno hišo z večjim spoštovanjem, kakor so židovi za Davida skrinjo zaveze v novo svetišče. „Zdaj bodo naši kasa-resti lebko celi notri ležali, če se ne bodo na obresti naložili.“ Pa — vse kase so po jednem kopitu: ni vinarja v kasi, ni novca obresti v računu, kasa-rest pa! Ne, lanski račun nam je naznanil, da je od tisoč forintov prebitka uže nekaj stotin na obrestih bilo. Središčanje to z velikim zadovoljstvom konstatirajo. Lanski račun je kasi pustil kasa-resta okolo 900 gld. Upajmo, da bode prihodnji račun znal povedati, da je cela svota bila na obresti naložena. Pa naši računi, to so vam kaj mudni; navadno so po 2 ali 3 leta nazaj. Moj Bog! leto tako hitro teče, kako bi ga računi mogli dobajati, ker se morajo s tistimi kasa-resti silno boriti! Samo letos so prikrevsali za letom.

Omenil sem, da nij dobro, če je odbornik preveč radoveden, in hoče račune na tanko pregledati. Letos ležali so računi pri nekem svetovalci na ogled, in tedaj gredó nekateri odborniki v resnici tja, rekoč: „da bomo bar znali, kaj stoji v njih.“ Neslišana predrznost! „Zakaj pa to? Pa je tega treba?“ S temi besedami šinejo blagajnik in župan v jednej osobi kvišku, ter še zdaj nijso ónim predrznežem odpustili.

V sedanjem času se povsod gleda na olepšanje, zatorej tudi v Središči. Okolo ónega hrama, ki je tako srečen bil, da so pod njegovo streho bivali blagajnik (zdaj tudi župan)

šljam, kar se nekaj pcedí iz jedne tistih cevíc mimogredočemu gospodu na klobuk, ki meseca oktobra nij pred solncem zavarovan bil pod ombrelo. Drugi dan je pa zeló deževalo, ko sem se vračal s kolodvora, — evo odgo-netke zagonetki! Iz vseh cevíc je voda veselo curlala — tist hip se mi zasveti v možganih: to je nekaj posebnega za sprejem Kuhnovcev! Sicer ne vém ali pojdejo skozi Blatno vas, pa vsakako bode lepo videti ta „wasserkunst“ v magičnej svečavi električnega solnca. Ljudje bodo o njej kmalu tako govorili kakor o slovečih umetelnih vodometih na vrtu versaljske graščine; zato se bode neki odslé gostilnica v ónej hiši uže nazivala „Hotel de Versailles“.

Jaz se le bojim, da bi se nam kaj ne zmetlo, ker se tako sila veselimo prihoda naših vrljih rojakov. Človek se namreč ne sme nikoli preveč veseliti, zlasti pa ne prezgodaj. Kdor tega ne veruje, naj pazno posluša to-le vstoričco: Mlada ljubljanska zakonska, hoteča uiti nadležnim zijalom, sta jo po poroki mislila potegniti na Dunaj. Ker je pa pot do Dunaja

so vsak jarek obzidali, celo če je krt kakov rov napravil. Tudi na trgu in drugje so hoteli napraviti kanale; premerili so vse, potem pa vsa pisma — lepo shranili. Mislijo si namreč: „Kakor je vino boljše, čim starejše je, tako je tudi s tem projektom.“ Če so kanali res potrebni, bodo s časom še potrebnejši, in kadar bode njihovo potrebo uže vsaka goska in raca sprevidela in kričala, da se napravijo, tedaj je pravi čas za to. Če pa nijso potrebni — Bože mili, človek se lahko moti, — pokazalo se bode lahko v nekaterih letih to kaj jasno in Središče si prihrani dokaj stroškov. Ali nij to modro? Ej, naš župan, oni so mož, da malo taci. Pa imajo tudi odbornike, kakršnih bi si še drugé želeli. To so možje, ki ne delajo taci škandalov, kakor tisti nesrečni Vošnjaki, Svetci, Navratili itd., ki so lani pri verificijskih debatah upili in upili, pa kaj so opravili? Nič! Dežmani so itak vse po svojej volji napravili. Glejte, naši odborniki ne upijejo, nego so lepo tiho, pa isto tako ne do sežejo nič, kar kaže jasno, da so naši odborniki boljši, kakor vaši poslanci. Tako mi živimo v lepej složnosti; nikdo nam „ljubega miru“ ne kalí. Če jeden reče, da Drava ne teče od nas proti Varaždinu, nego nasprotno, ne bode nikdo temu oporekal, kajti s tem bi se lahko komu zameril! Zamere pa se vsak boji.

Domače stvari.

— (Ljubljanski gospod župan) je sklical tiste gospode, ki so vlansko jesen vodili sprejem Kuhnovcev-reservistov in jih je pozval, naj prevzemo jednaki nalog še zdaj, ko se vrača ves slavni naš domači polk. Vlanski odbor pa je takoj izrekel, da je treba precej pomnožiti se mu in je imenoval somešane, ki naj bi se naprosili, da se mu pridruže. Prvi shod pomnoženega svečanostnega odbora je jutri popoldné ob petih.

— (Občni zbor) dramatičnega društva je denes dopoldne ob ednajstih v čitalničnej dvorani. Družabnike še enkrat opozarjamo nanj in jih vabimo, naj pridejo gotovo v obilnem številu, ker je od tega občnega zbora odvisno, ali se društvo zopet oživi ali pa popolnem zaspi. Društveni nalog bode odslé morda za nekaj let v prvej vrsti slovstveno ali literarno delo: naj občni zbor voli v odbor večinoma rodoljube, ki so baš temu poslu kos.

dolg, ustavila sta se v nemškem Gradci, da bi se malo izpočila: mlado ženičico treba varovati, ona nij za potni štrpac. Pa ko ljubzenske sreče polna potovalca brezkrbno pa tem hitreje skočita z vagona, neznan gospod, kateriga pa nij bilo teško spoznati, uljudno pozdravi mladega soproga in mu prijazno a nedvoumno pové, da je — aretiran! Novoporočenima sapa zastane — komu bi ne? — on se roti, da to nij mogoče, da mora biti kaka nesrečna pomota — vse je bilo zastonj, uže je poseben fijakar nanja čakal, ja naložil z velicim častnim spremstvom in zdrdral v mesto Gradec, kamor se jima je prej tako mulilo. Naposled mladi mož energično vpraša, zakaj mu policija to nepričakovano čast izkazuje, in zvé, da je on X. Y. iz Trsta, ki je svojemu gospodarju izmaknil 50.000 gold.! Naš prijatelj ne vé, ali se mu sanja ka-li, vse žepe obrne, pa nikjer nij petdeset tisočakov, zato zahteva, naj telegrafirajo v Ljubljano in zuanee, ki jih ima v Gradci, pokličejo, da se pojasni neprijetna pomota. Ko je sl. policija na zad-

— (Za sokolski večer), ki bode drevi v prostorih čitalnične restavracije, sta reditelja gg. Ivan Kališnik in Fran Mulaček sestavila sledeči zanimljiv program: 1. „Moj dom“, zbor; 2. „Priateljica“, zbor; 3. „Prva ljubezen“, čveterospev; 4. Berilo; 5. „Plaha deklica“, zbor; 6. „Povsod smola“, komični prizor, predstavlja g. P. Kajzel; 7. Loterija; 8. „Danica“, zbor s bariton-solo; 9. „Živila Hrvatska“, zbor; 10. „Oj banovci“, zbor. Mej posameznimi točkami svira godba. Začetek je ob sedmih, vstopnina 10 novčičev.

— (G. Teodor Elze), bivši evangeljski župnik v Ljubljani, zdaj v Benetkah, jako zaslužen preiskovalec reformatorske dobe kranjske zgodovine, namerava na svetlo dati obširno zgodovinsko delo o kranjskih protestantih 16. stoletja, osobito o slovenskih protestantovskih pisateljih. G. Elze si je za to učeno delo po raznih avstrijskih in nemških bibliotekah in arhivih nabral ogromno zanimivega, deloma čisto novega gradiva. Letos meseca septembra bival je nekoliko dni v Dolu pod Ljubljano, kjer je, pooblaščen od grofa Attemsa, preiskoval ondotni grajski arhiv, v katerem je mej drugimi zanimivimi stvarmi našel tudi jeden Trubarjev in jeden Dalmatinov rokopis.

— (Z Dunaja) se nam poroča 22. t. m.: Profesorske službe za realno gimnazijo v Sarajevu, katera se ima odpreti s 3. novembrom, oddane so vse kompetentom iz Dalmacije in s Hrvatske, katerih se je na izbiro oglasilo.

— (Lovcev 33. bataljon,) večinoma slovensk, zdaj v Gačkem, bode premeščen in pride neki v Beljak pa v Trebiž.

— („Sloga“) bralno društvo v Kropi, ima drevi veselico s sledečim sporedom: 1. „Zakonske nadloge“ ali „Skrivna izba“, veseloigra v 2 dejanjih; 2. Petje: a „Jadransko morje“ (zbor), b „Vrli Slovenec“ (čveterospev); 3. Deklamacija „Belizar“; 4. Petje: „Slovan“ (zbor); 5. Tombola; 6. Društvena zabava. Začetek ob 1/2 7. uri zvečer. Vstopnina udom prosta, neudom po 10 novč. K obilnej udeležbi vabi odbor.

— (Kako isterski lahoni Vlahe ustvarjajo.) „Naši Slogi“ se piše, da je sodnik Manara v Piranu prišel v neko slovensko vas v Istri po službenih poslih. Vprašal je nekoga kmeta kako se piše? „Hrovat!“ mu od-

nje preverila se, da nij ujela pravega ptička, je izpustila zaljubljeni parček iz kletke, a šest dolgih ur sta le bila pod ključem. Za slovo jima je policijski komisar ponudil sprevodni list, češ, ko bi utegnil vsak „tajni“ želeti si bližnjega znanja z mladim soprogom, ki je tako preklicano podoben tistemu tržaškemu lopovu! Zdaj je pa naša zakonska popolnem minulo veselje do potovanja in dejala sta, da je doma najbolje. Kaj mislite; to pa tudi nij kar si bodi! Da bi človek niti zlasti medenih tednov v miru uživati ne mogel! Čemu pa je duhovne in posvetne gospodske pótent? To nij nobena pravica — jaz bi tožil. Mlademu možu pa svetujem, če je tenorist, naj se ponudi gledališkemu ravnatelju za opereto „Nepotič“, kajti on lahko zapoje s prepričanjem, kakor malokateri tenorist:

„Ein seltsam Abenteuer
Ist kürzlich mir passiert:
Man hat für einen andern
Mich in Arrest geführt!“

